

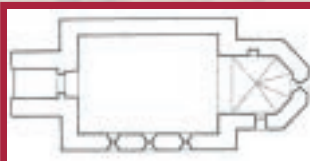
Az őrségi XIII. sz-i templomok közül a legkiemelkedőbb a veleméri Szentháromság templom. A dombtetőn álló arányos tömegritmusú, egyhajós templom magán hordozza a román stílus jegyeit (ívsoros párkány, lőrés-szerű ablakok), de a gótika elemei is szép számmal megtalálhatók rajta (csúcsíves ajtó, mérműves ablakok, szögletes záródású szentély).

Szentháromság ábrázolása

A XIII. sz. végén kőből és téglából, vegyes falazással épített katolikus templomot Szentháromság tiszteletére szentelték, melynek ábrázolása a szentélyt lezáró diadalív belső oldalán látható: hármás piros koncentrikus kör formájában.

Az egyhajós templomhoz a nyugati oldalon négyzetes alaprajzú torony kapcsolódik, a keleti oldalt szögletes záródású szentély zárja. A párkányzat végein “emberarcra” faragott gyámkövek tartják a tetőt, a bűnök allegóriái. A templomot 1377-ben Aquila János radkersburgi mester, kívül-belül freskókkal díszítette.

a templom alaprajza

templom rajz 1863-ból

A reformáció idején, a XVII. sz. közepétől a templomot a reformátusok használták, 1733-ban került vissza a katolikus hívők kezébe, akik oly kevesen voltak már ekkor, hogy alig használták. Az épület állaga romlani kezdett, 1808-tól teljesen elhagyottá vált. A tető beszakadt, a befolyó víz a

falképeket mosta. 1863-ban a szomszéd falu, Szentgyörgyvölgy tanítómestere Gózon Imre ismerte fel a pusztuló épület értékeit. Értesítette a műemlékvédelem kiemelkedő egyéniségét Rómer Flórist, aki részletes állapot leírást készített a templomról és Stornó Ferencsel megfestette a falképek akkori állapotát. 1865-ben püspöki gyűjtés eredményeként tető került az épületre, amit 1871-ben tűzvész pusztított el. A víz továbbra is beszivárgott és mosta a falképeket. 1927-ben ismét gondoskodtak a tetőszerkezet javításáról és elvégezték a legszükségesebb helyreállításokat.

A falképek teljes restaurálására 1968-ban került sor, ennek ellenére a freskók és a templom állapota továbbra is fokozatosan romlott. A 2000. évi felújítással végre megszűnt a falak és ez által a falképek vizesedése; így 2003-ban sor kerülhetett a freskók újbóli restaurálására.

A külső falképeknek ma már csak a nyomai láthatók a nyugatra tekintő falfelületen, ahol egykor Szent Kristóf alakja buzdított a keresztény életre és a templomlátogatásra. Egy XVIII. század közepéről származó leírásból tudjuk, hogy a torony alatt Ádám-Éva jelenetet láthattak a templomba érkezők, az ajtó

diadalív és a szentély

felett pedig Krisztus kép volt. Ma már semmi sem látható belőlük.

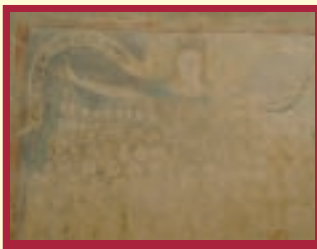
Belépve a templomba, először a szentélybe vezető diadalív kompozíciói tűnnek ki, egy-egy oldalán Krisztus életének pillanatai láthatók: az újszülött gyermek Máriával és Szt. Annával, valamint a Golgota jelenet. Felettük az utolsó ítélet nagy méretű kompozíciója bontakozik ki.

A templom hajójában az északi falon látjuk a Királyok hódolatát összekapcsolva egy vadász jele-

a királyok hódolata Stornó Ferenc akvareljén

nettel, mely valószínűleg Szent István királyra és fiára Szent Imre hercegre utal. Ennek a képsornak a folytatása Szt. László királyunk és Szt. Miklós püspök ábrázolása. A falat kettéosztó fehér sáv felett, mely egykor az apostoli hitvallás kezdő sorait tartalmazta, a tizenkét apostol volt megfestve. Mára csupán lábaik és köntösük szegélye látható. A déli falat megosztó csúcsíves ablakok között magyar szentek ábrázolását fedezhetjük fel.

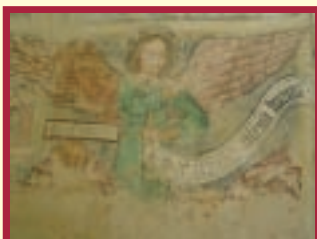
köpenyes Mária

A nyugati falon, a kapu mellett jellegzetes köpenyes Mária ábrázolást illetve egy várost láthatunk, felettük Szent Márton és Szent György freskója látható.

A szentélybe lépve jobb oldalon Szent Mihály arkangyal alakja mérlegeli a lelkeket. A csúcsíves ablak felett "Veronika kendője"-t, az ablak alatt pedig két oldalt az angyali üdvözlés képsora látható.

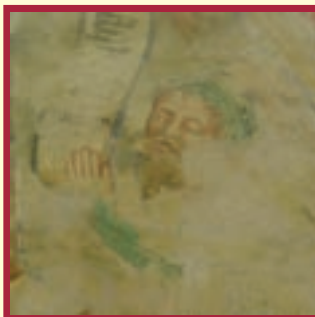
Szent Mihály

Angyali üdvözlés

Felül az evangélisták jelképei keretezik a szentély falát. A falba épített szentségház felett találjuk az imádkozó festő mester önarcképét, melyen "Aquila János"-ként mutatkozik be, de tudjuk, hogy ez inkább

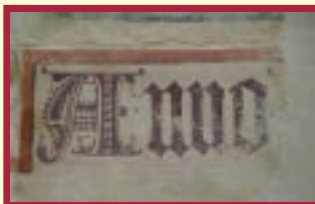
gyűjtőnév, vagy minősítő jelző. A középkorban ugyanis az (egyház-) művészeket, hívták "aquila jános"-oknak, akik az evangélium-író Szent János apostolt tartották védőszentjüknek, az ő bibliai-ikonográfiai jelképe pedig a sas (latinul aquila).

Aquila János önarcképe

"Veronika kendője"

A templom egész évben látogatható, kulcsa a falu központjában jelzett helyen kérhető el.

János jelképe

Órségi Nemzeti Park Igazgatóság
9941 Óriszentpéter, Siska szer 26/a.
Tel.: 94/548-034, Internet: www.orseginpi.hu

Szolgáltatásaink:

- csoportvezetés, előadások természetvédelmi és néprajzi témakörben
- erdei iskolákhoz terepi programok és kézműves foglalkozások szervezése
- családoknak és csoportoknak szálláslehetőség

**A VELEMÉRI
SZENTHÁROMSÁG
TEMPLOM**

Kiadja: Órségi Nemzeti Park Igazgatóság, Óriszentpéter
Felélős kiadó: dr. Markovics Tibor igazgató
Szöveg: Márkus Rita
Fotó, grafika: Horváth Ferenc, dr. Markovics Tibor, Márkus Rita
Előkészítés: TOSO Kft., Szentgotthárd

Készült a Miniszterelnöki Hivatal Turisztikai Államtitkárságának és a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium támogatásával.

